AKTI KOJE DONOSE TIJELA USTANOVLJENA MEĐUNARODNIM SPORAZUMIMA

Samo izvorni tekstovi UNECE-a imaju pravni učinak prema međunarodnom javnom pravu. Status i datum stupanja na snagu ovog Pravilnika treba provjeriti u najnovijem izdanju statusnog dokumenta UNECE-a TRANS/WP.29/343 koji je dostupan na: https://unece.org/status-1958-agreement-and-annexed-regulations

Pravilnik br. 92 Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) – Jedinstvene odredbe o homologaciji neoriginalnih zamjenskih sustava za prigušivanje ispuha (NORESS) za vozila kategorija L_1, L_2, L_3, L_4 i $L_{5\ s}$ obzirom na emisiju buke [2023/1714]

Obuhvaća sav važeći tekst do:

niza izmjena 02 – datum stupanja na snagu: 15. listopada 2019.

Ovaj je dokument isključivo informativne prirode. Vjerodostojan i pravno obvezujući tekst je: ECE/TRANS/WP.29/2019/7.

Sadržaj

Pravilnik

1. Područje primjene
2. Definicije
3. Zahtjev za homologaciju
4. Oznake
5. Homologacija
6. Specifikacije
7. Preinaka i proširenje homologacije NORESS-a i proširenje homologacije
8. Sukladnost proizvodnje
9. Sankcije za nesukladnost proizvodnje
10. Trajno obustavljena proizvodnja
11. Imena i adrese homologacijskih tijela i tehničkih službi odgovornih za provedbu homologacijskih ispitivanja
12. Prijelazne odredbe

Prilozi

1. Izjava
2. Primjer homologacijskih oznaka
3. Zahtjevi za vlaknaste apsorpcijske materijale u NORESS-u
4. Izjava o sukladnosti s dodatnim odredbama za emisiju zvuka

1. Područje primjene

Ovaj se Pravilnik UN-a primjenjuje na neoriginalne zamjenske sustave za prigušivanje ispuha za vozila kategorija L_1, L_2, L_3, L_4 i L_5 ([1]).

2. Definicije

Za potrebe ovog Pravilnika UN-a:

2.1 „Neoriginalni zamjenski sustav za prigušivanje ispuha ili sastavni dijelovi tog sustava" znači sustav koji nije istog tipa kao sustav koji je bio ugrađen na vozilo u trenutku homologacije ili njezina proširenja. Taj se sustav može upotrebljavati samo kao zamjenski ispušni sustav ili sustav za prigušivanje.

Pokrata NORESS označava neoriginalni zamjenski sustav za prigušivanje ispuha.

2.2 „Sastavni dio neoriginalnog zamjenskog sustava za prigušivanje ispuha" znači jedan od različitih sastavnih dijelova koji zajedno tvore sustav za prigušivanje ispuha. ([2])

2.3 „Neoriginalni zamjenski sustavi za prigušivanje ispuha različitog tipa" znači sustavi za prigušivanje koji se bitno razlikuju u sljedećim aspektima:

(a) na njihovim su sastavnim dijelovima različita trgovačka imena ili oznake;

(b) karakteristike materijala sastavnog dijela su različite ili se sastavni dijelovi razlikuju po obliku ili veličini; razlika u premazu (premaz cinkom, premaz aluminijem itd.) ne smatra se promjenom tipa;

(c) princip rada barem jednog sastavnog dijela je različit;

(d) njihovi su sastavni dijelovi sastavljeni na drukčiji način.

2.4 „Neoriginalni zamjenski sustav za prigušivanje ispuha (NORESS) ili njegov sastavni dio" znači svaki dio sustava za prigušivanje ispuha iz stavka 2.1. namijenjen za uporabu na vozilu koji nije dio tipa ugrađenog na to vozilo u trenutku kad je vozilo dostavljeno za homologaciju na temelju Pravilnika UN-a br. 9, br. 41 ili br. 63.

2.5 „Homologacija NORESS-a ili njegova sastavnog dijela" znači homologacija cijelog sustava za prigušivanje, ili njegova dijela, prilagodljivog za najmanje jedan specificirani tip vozila, koji je u području primjene ovog Pravilnika, s obzirom na ograničavanje buke.

2.6 „Tip vozila" znači vozila unutar područja primjene ovog Pravilnika UN-a koja se bitno ne razlikuju u aspektima kao što su:

(a) tip motora (dvotaktni ili četverotaktni s translacijskim ili rotacijskim klipovima; broj i obujam cilindara; broj i tip rasplinjača ili sustava za ubrizgavanje; raspored ventila; najveća neto snaga i odgovarajuća brzina motora). Za rotacijski se motor smatra da je obujam jednak dvostrukom obujmu komore;

(b) prijenosni sustav, osobito broj stupnjeva prijenosa, prijenosni omjeri te konačni omjer;

(c) broj, tip i raspored sustava za prigušivanje ispuha.

2.7 „Nazivna brzina motora" znači brzina motora na kojoj motor postiže svoju nazivnu najveću neto snagu prema proizvođačevoj deklaraciji ([3]).

Simbol n_{rated} označava brojčanu vrijednost nazivne brzine motora u okretajima po minuti.

([1]) Kako je definirano u Konsolidiranoj rezoluciji o konstrukciji vozila (R.E.3) (ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, stavak 2.).

([2]) Ti sastavni dijelovi u svakom slučaju uključuju ispušnu granu, sam prigušivač, ekspanzijsku posudu, rezonator itd.

([3]) Ako se nazivna najveća neto snaga može postići na nekoliko brzina motora, za potrebe ovog Pravilnika nazivna brzina motora je najveća brzina motora na kojoj se postiže najveća neto snaga.

3. Zahtjev za homologaciju

3.1 Zahtjev za homologaciju NORESS-a ili njegovih sastavnih dijelova podnosi njegov proizvođač ili njegov propisno ovlašteni zastupnik.

3.2 Zahtjevu se prilažu dokumenti navedeni u nastavku u tri primjerka sa sljedećim podacima:

(a) opisom tipa vozila na koje se planira ugraditi NORESS ili njegove sastavne dijelove s obzirom na elemente navedene u prethodnom stavku 2.6. Navode se brojevi i/ili simboli za identifikaciju tipa motora i tipa vozila i, prema potrebi, homologacijski broj vozila;

(b) opisom čitavog NORESS-a u kojem se navodi relativan položaj svakog njegova sastavnog dijela zajedno s uputama za njihovo sastavljanje;

(c) detaljnim crtežima svakog sastavnog dijela NORESS-a kako bi se omogućilo njihovo jednostavno pronalaženje i identifikacija te specifikacija upotrijebljenih materijala. Na tim nacrtima mora se označiti i lokacija za obvezno pričvršćivanje homologacijskog broja.

3.3 Na zahtjev tehničke službe koja provodi homologacijska ispitivanja proizvođač NORESS-a mora priložiti sljedeće:

(a) dva uzorka NORESS-a ili njegovih sastavnih dijelova za koje se podnosi zahtjev za homologaciju;

(b) uzorak originalnog sustava za prigušivanje ispuha kojim je vozilo bilo opremljeno u trenutku podnošenja zahtjeva za homologaciju;

(c) vozilo reprezentativno za tip vozila na koji će se NORESS ugraditi; to vozilo, za koje se emisija buke mjeri u skladu s metodama opisanima u Prilogu 3. (uključujući sve relevantne izmjene) Pravilnika UN-a br. 9, br. 41 odnosno br. 63, mora ispunjavati sljedeće uvjete:

i. ako je riječ o vozilu tipa za koji je izdana homologacija na temelju zahtjeva Pravilnika UN-a br. 9, Pravilnika UN-a br. 41 ili Pravilnika UN-a br. 63:

(a) razina buke tijekom ispitivanja dok se vozilo kreće ne smije premašiti graničnu vrijednost navedenu u odgovarajućem pravilniku UN-a za više od 1 dB(A);

(b) razina buke tijekom ispitivanja u stanju mirovanja ne smije premašiti razinu utvrđenu tijekom homologacije i navedenu na pločici proizvođača za više od 3 dB(A).

ii. ako nije riječ o vozilu tipa za koji je izdana homologacija u skladu sa zahtjevima iz odgovarajućeg pravilnika UN-a, razina buke ne smije za više od 1 dB(A) premašiti graničnu vrijednost koja se primjenjivala u trenutku u kojem je vozilo prvi put stavljeno u promet.

4. Oznake

4.1 Svaki sastavni dio NORESS-a, osim cijevi i pribora za ugradnju, mora imati sljedeće:

(a) trgovačko ime ili oznaku proizvođača NORESS-a i njegovih sastavnih dijelova;

(b) trgovačku oznaku koju daje proizvođač.

4.2 Te oznake moraju biti lako čitljive i neizbrisive te vidljive u položaju u kojem je ugrađen NORESS.

4.3 NORESS mora imati oznaku proizvođača; na njoj moraju biti navedeni tipovi vozila za koje mu je dodijeljena homologacija.

4.4 Sastavni dio može imati više homologacijskih brojeva ako je homologiran kao sastavni dio za niz zamjenskih ispušnih sustava.

4.5 Zamjenski ispušni sustav mora se dostaviti u pakiranju ili imati oznaku na kojoj su navedeni sljedeći podaci:

(a) trgovačko ime ili oznaka proizvođača zamjenskog sustava za prigušivanje i njegovih sastavnih dijelova,

(b) adresa proizvođača ili njegova zastupnika,

(c) popis modela vozila kojima je namijenjen zamjenski sustav za prigušivanje.

4.6 Proizvođač mora dostaviti:

(a) upute s detaljnim objašnjenjem pravilne metode ugradnje na vozilo,

(b) upute za rukovanje sustavom za prigušivanje,

(c) popis sastavnih dijelova s brojevima odgovarajućih dijelova, osim osigurača.

4.7 Homologacijska oznaka.

5. Homologacija

5.1 Ako NORESS ili njegov sastavni dio dostavljen za homologaciju na temelju ovog Pravilnika ispunjava zahtjeve iz stavka 6., dodjeljuje mu se homologacija tipa.

5.2 Svakom se homologiranom tipu NORESS-a dodjeljuje homologacijski broj. Prve dvije znamenke (trenutačno 01, za niz izmjena 01 Pravilnika UN-a) označavaju niz izmjena koji obuhvaća najnovije bitne tehničke izmjene Pravilnika u trenutku izdavanja homologacije. Ista ugovorna stranka ne smije dodijeliti isti broj nekom drugom tipu NORESS-a ni njegova sastavnog dijela konstruiranom za iste tipove vozila.

5.3 Obavijest o dodjeli, proširenju ili odbijanju homologacije tipa NORESS-a ili njegova sastavnog dijela homologiranog na temelju ovog Pravilnika UN-a dostavlja se ugovornim strankama Sporazuma koje primjenjuju ovaj Pravilnik UN-a na obrascu u skladu s predloškom iz Priloga 1. ovom Pravilniku UN-a.

5.4 Na svaki NORESS i njegov sastavni dio koji je sukladan s tipom homologiranim na temelju ovog Pravilnika pričvršćuje se međunarodna homologacijska oznaka koja se sastoji od:

(a) kružnice oko slova „E” iza kojeg slijedi razlikovna brojčana oznaka zemlje koja je dodijelila homologaciju ([4]);

(b) desno od kružnice propisane u podstavku (a), broja ovog Pravilnika UN-a iza kojeg slijede slovo „R”, crtica i homologacijski broj;

(c) homologacijski broj mora se navesti u homologacijskom obrascu, zajedno s metodom upotrijebljenom za homologacijska ispitivanja.

5.5 Kad je NORESS ugrađen na vozilo, homologacijska oznaka mora biti lako čitljiva i neizbrisiva.

5.6 Sastavni dio može biti označen s više homologacijskih brojeva ako je homologiran kao dio više od jednog NORESS-a; u tom slučaju kružnicu nije potrebno ponavljati. U Prilogu 2. ovom Pravilniku prikazan je primjer homologacijske oznake.

6. Specifikacije

6.1 Opće specifikacije

Prigušivač mora biti konstruiran, izrađen i ugradiv tako da je ispunjeno sljedeće:

(a) da vozilo ispunjava zahtjeve iz ovog Pravilnika u uobičajenim uvjetima uporabe, što izričito mora vrijediti neovisno o vibracijama kojima može biti izloženo;

([4]) Razlikovne brojčane oznake ugovornih stranaka Sporazuma iz 1958. navedene su u Prilogu 3. Konsolidiranoj rezoluciji o konstrukciji vozila (R.E.3), dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6.

(b) da je otporan na pojavu korozije kojoj je izložen, s obzirom na uobičajene uvjete uporabe vozila;

(c) da se ni razmak od tla u odnosu na izvorno ugrađeni prigušivač ni mogući nagib vozila ne smanje;

(d) da se površina ne zagrije na pretjerano visoke temperature;

(e) da rubovi nisu oštri ili nazubljeni i da postoji dovoljan prostor za amortizere i opruge;

(f) da postoji odgovarajuća udaljenost od dijelova opruga;

(g) da postoji odgovarajuća sigurnosna udaljenost od cijevi;

(h) da ima zaštitu od nedopuštenih zahvata koja je u skladu s jasno utvrđenim zahtjevima za održavanje i ugradnju.

6.2 Specifikacije koje se odnose na razinu buke

Akustička učinkovitost NORESS-a odnosno njegovih sastavnih dijelova provjerava se metodama opisanima u Pravilniku UN-a br. 9, 41 odnosno 63. U svrhu primjene ovog stavka upućuje se na niz izmjena Pravilnika UN-a br. 92 koji je bio na snazi u trenutku homologacije novog vozila. Kad se NORESS ili njegovi sastavni dijelovi ugrade na vozilo opisano u stavku 3.3. podstavku (c), vrijednosti buke dobivene dvjema metodama (ispitivanjem dok je vozilo u stanju mirovanja i ispitivanjem dok se vozilo kreće) moraju ispunjavati sljedeće:

ne smiju biti veće od vrijednosti izmjerenih u skladu sa zahtjevima iz stavka 3.3. podstavka (c) za isto vozilo na koje je ugrađen originalni sustav za prigušivanje u ispitivanju dok se vozilo kreće i ispitivanju dok je vozilo u stanju mirovanja.

6.3 Dodatni zahtjevi

6.3.1 Odredbe o zaštiti od nedopuštenih zahvata

NORESS ili njegovi sastavni dijelovi moraju biti konstruirani tako da nije moguće ukloniti pregrade, izlazne stošce i druge dijelove čija je primarna funkcija ta da budu dio komora za prigušivanje/ekspanziju. Kad je ugradnja takvog dijela nužna, način pričvršćivanja mora biti takav da se dio ne može lako ukloniti (npr. može biti pričvršćen uobičajenim pričvrsnim elementima s navojem) te mora biti pričvršćen tako da njegovo uklanjanje uzrokuje trajno odnosno nepopravljivo oštećenje cijeloga sklopa.

6.3.2 NORESS s višestrukim načinom rada

NORESS s višestrukim ručno ili elektronički podesivim načinima rada koje može odabrati vozač mora ispunjavati sve zahtjeve u svim načinima rada. Zabilježene razine buke one su koje nastaju u načinu rada s najvišim razinama buke.

6.3.3 Zabrana poremećajnih uređaja

Proizvođač NORESS-a ne smije namjerno izmijeniti, prilagoditi ni dodati nijedan uređaj ni postupak koji nije aktivan u uobičajenom cestovnom prometu isključivo kako bi ispunio zahtjeve iz ovog Pravilnika UN-a koji se odnose na emisije buke.

6.3.4 Dodatne odredbe za emisiju zvuka (ASEP)

6.3.4.1 Zahtjevi ASEP-a moraju biti ispunjeni i za NORESS ako je konstruiran za vozila homologirana na temelju niza izmjena Pravilnika UN-a br. 41, pri čemu je ASEP bio dio izdane homologacije vozila.

Ako se ASEP mora ispitati, ta ispitivanja i potrebna prethodna ispitivanja moraju se provesti u skladu s nizom izmjena Pravilnika UN-a br. 41 koji je bio osnova za izdanu homologaciju vozila.

6.3.4.2 Ako NORESS ima različite načine rada ili promjenjive geometrije, ispitivanja ASEP-a prema Pravilniku UN-a br. 41 moraju se provesti i ako je NORESS konstruiran za upotrebu na vozilima homologiranima na temelju niza izmjena Pravilnika UN-a br. 41 u čije homologacije nije uvršten ASEP.

Ta ispitivanja i potrebna prethodna ispitivanja ASEP-a provode se u skladu s važećim nizom izmjena Pravilnika UN-a br. 41, koji je važeća osnova za izdavanje homologacija tih vozila.

Emisija buke vozila opremljenog NORESS-om u uobičajenim uvjetima vožnje na cesti koji se razlikuju od onih u kojima je provedeno homologacijsko ispitivanje utvrđeno u Prilogu 3. i Prilogu 7. Pravilniku UN-a br. 41 ne smije znatno odstupati od ispitnih rezultata.

6.3.4.3 Ispitivanja ASEP-a u pogledu stavka 6.3.4.2. provode se u usporedbi s vozilom koje je opremljeno originalnim prigušivačem ispuha i NORESS-om (uzastopno ispitivanje). Ispitivanja ASEP-a na vozilu opremljenom originalnim prigušivačem ispuha provode se u uobičajenom načinu rada na cesti za homologaciju vozila s obzirom na emisije buke. Ti rezultati ispitivanja samo su osnovica za usporedbu s rezultatima ispitivanja ASEP-a na vozilu opremljenom NORESS-om.

U tim ispitivanjima maksimalna razina zvučnog tlaka NORESS-a ni u jednom ispitnom uvjetu ne smije biti veća od rezultata mjerenja na vozilu opremljenom originalnim prigušivačem ispuha u homologiranom načinu rada.

6.3.4.4 Ako se ispitivanja prema stavku 6.3.4.1. ili 6.3.4.2. provode za NORESS koji nema višestruko ručno ili elektronički podesive načine rada koje može odabrati vozač ni promjenjive geometrije, koristi se vozilo opisano u stavku 3.3. podstavku (c).

6.3.4.5 Ako se ispitivanja ASEP-a u pogledu stavka 6.3.4.1. ili 6.3.4.2. provode za NORESS s višestrukim ručno ili elektronički podesivim načinima rada koje može odabrati vozač ili koji ima promjenjive geometrije, svaki tip vozila u rasponu zahtjeva za homologaciju NORESS-a ispituje se u svakom načinu rada vozila i NORESS-a koji se može odabrati.

6.3.4.6 Proizvođač NORESS-a može provesti ispitivanja ASEP-a u pogledu stavka 6.3.4.4.

Ispitivanja ASEP-a u pogledu stavka 6.3.4.5. mora provesti tehnička služba. Rezultati ispitivanja tih mjerenja na vozilu opremljenom originalnim prigušivačem ispuha i vozilu opremljenom NORESS-om i svi relevantni podaci o tim ispitivanjima moraju se navesti u ispitnom izvješću tehničke službe.

6.3.4.7 Homologacijsko tijelo može zahtijevati provođenje bilo kojeg ispitivanja bitnog za provjeru sukladnosti NORESS-a sa zahtjevima iz stavaka od 6.3.4.1. do 6.3.4.6. Tijekom tih ispitivanja homologacijsko tijelo može provjeriti i softver upravljačkih jedinica NORESS-a s višestrukim ručno ili elektronički podesivim načinima rada koje može odrediti vozač ili koji ima promjenjive geometrije.

6.3.4.8 Proizvođač mora uz ispitno izvješće tehničke službe dostaviti izjavu u skladu s Prilogom 4. ovog Pravilnika u kojoj navodi da su NORESS ili sastavni dijelovi koje treba homologirati u skladu sa zahtjevima dodatnih odredbi za emisiju zvuka iz niza izmjena Pravilnika br. 41.

Ako je riječ o NORESS-u s višestrukim ručno ili elektronički podesivim načinima rada koje može odabrati vozač ili koji ima promjenjive geometrije, proizvođač NORESS-a mora homologacijskom tijelu poslati dodatni dokument s detaljnim opisom principa rada i kontrole NORESS-a u skladu sa stavkom 6.3.4.9.

6.3.4.9 Dodatna dokumentacija za NORESS s višestrukim ručno ili elektronički podesivim načinima rada koje može odabrati vozač ili koji ima promjenjive geometrije

6.3.4.9.1 Dodatna opisna dokumentacija koja se zahtijeva u stavku 6.3.4.8. i koja homologacijskom tijelu omogućuje da ocijeni strategije kontrole emisije zvuka kako bi se osigurao ispravan rad NORESS-a.

Ta se dokumentacija sastoji od dva dijela:

(a) „službena dodatna opisna dokumentacija”, koja se zainteresiranim stranama može staviti na raspolaganje na zahtjev;

(b) „proširena dodatna opisna dokumentacija”, koja ostaje strogo povjerljiva.

6.3.4.9.2 Službena dodatna opisna dokumentacija može biti kratka, pod uvjetom da sadržava dokaze da su utvrđeni svi parametri za kontrolu NORESS-a. U dodatnoj dokumentaciji opisuje se rad NORESS-a. Tijelo za homologaciju treba čuvati taj materijal.

6.3.4.9.3 Proširena dodatna opisna dokumentacija mora sadržavati informacije o funkcioniranju svih dodatnih strategija za emisiju zvuka (ASES) i osnovne strategije za emisiju zvuka (BSES), uključujući opis parametara koji se mijenjaju u bilo kojem ASES-u i granične uvjete unutar kojih ASES radi te pretpostavku koji će ASES i BSES vjerojatno biti aktivni u uvjetima ispitnih postupaka utvrđenih u primjenjivom zahtjevu ASEP-a iz Pravilnika UN-a br. 41. Proširena opisna dokumentacija treba sadržavati sve načine rada.

Proširena opisna dokumentacija ostaje strogo povjerljiva. Homologacijsko tijelo zadržava taj materijal.

6.4 Mjerenje radne sposobnosti vozila

6.4.1 NORESS ili njegovi sastavni dijelovi moraju biti takvi da je radna sposobnosti vozila u koja su ugrađeni usporediva s radnom sposobnosti postignutom s originalnim sustavom za prigušivanje ispuha odnosno njegovim sastavnim dijelovima.

6.4.2 NORESS ili, u skladu s odabirom proizvođača, njegovi sastavni dijelovi, moraju se usporediti s originalnim sustavom za prigušivanje ili sastavnim dijelovima, također novima, uzastopno ugrađenima na vozilo iz stavka 3.3. podstavka (c).

6.4.3 Provjera se provodi mjerenjem krivulje izlazne snage u skladu sa stavkom 6.4.1. ili 6.4.2. Najveća snaga i brzina motora na najvećoj snazi izmjerenoj s NORESS-om ne smije biti za više od ± 5 % veća od neto snage i brzine motora izmjerenih u uvjetima navedenima u nastavku s originalnim ispušnim sustavom.

6.4.4 Ispitna metoda

6.4.4.1 Metoda ispitivanja motora

Mjerenja se provode na motoru vozila iz stavka 3.3. podstavka (c) s motorom na dinamometru.

6.4.4.2 Metoda ispitivanja vozila

Mjerenja se provode na vozilu iz stavka 3.3. podstavka (c). Vrijednosti dobivene s originalnim sustavom za prigušivanje uspoređuju se s vrijednostima dobivenima s NORESS-om. Ispitivanje se provodi na dinamometru s valjcima.

6.5 Dodatne odredbe o NORESS-u ili njegovim sastavnim dijelovima koji sadržavaju vlaknaste materijale

Uporaba apsorpcijskog vlaknastog materijala u konstrukciji NORESS-a dopuštena je samo ako su ispunjeni zahtjevi uz Priloga 3.

6.6 Procjena emisije onečišćujućih tvari iz vozila koja su opremljena zamjenskim sustavom za prigušivanje

Vozilo iz stavka 3.3. podstavka (c) s neoriginalnim zamjenskim sustavom za prigušivanje ispuha (NORESS) tipa za koji je podnesen zahtjev za homologaciju mora ispunjavati zahtjeve u pogledu onečišćenja u skladu s homologacijom vozila. Dokaz se mora zabilježiti u ispitnom izvješću.

7. Preinaka i proširenje homologacije NORESS-a i proširenje homologacije

7.1 Homologacijsko tijelo koje je homologiralo neki tip NORESS-a mora se obavijestiti o svakoj preinaci tog tipa ili njegovih sastavnih dijelova. To tijelo zatim može:

(a) utvrditi da učinjene preinake vjerojatno neće imati znatan štetni učinak; ili

(b) zahtijevati dodatno ispitno izvješće od tehničke službe odgovorne za provođenje ispitivanja.

7.2 Proizvođač NORESS-a ili njegova sastavnog dijela ili njegov propisno ovlašteni zastupnik može od homologacijskog tijela koje je dodijelilo homologaciju NORESS-a za jedan ili nekoliko tipova vozila zatražiti proširenje homologacije na druge tipove vozila. Primjenjuje se postupak opisan u stavku 3.

7.3 Ugovorne stranke Sporazuma koje primjenjuju ovaj Pravilnik UN-a obavješćuju se o potvrđivanju ili odbijanju, uz navođenje preinaka, putem postupka iz stavka 5.3.

7.4 Nadležno tijelo koje izdaje proširenje homologacije dodjeljuje serijski broj svakom obrascu izjave sastavljene za takvo proširenje.

8. Sukladnost proizvodnje

Postupci za provjeru sukladnosti proizvodnje moraju biti u skladu s onima iz Dodatka 2. Sporazumu (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2.) i ispunjavati sljedeće zahtjeve:

(a) NORESS homologiran na temelju ovog Pravilnika mora biti proizveden tako da bude sukladan s homologiranim tipom, što se postiže ispunjavanjem zahtjeva iz stavka 6.;

(b) nositelj homologacije dužan je pobrinuti se da se svaki tip NORESS-a ispita barem ispitivanjima propisanima u stavku 6. ovog Pravilnika UN-a;

(c) tijelo koje je dodijelilo homologaciju može u bilo kojem trenutku provjeriti metode za provjeru sukladnosti proizvodnje koje se primjenjuju u svakom proizvodnom pogonu. Te se provjere obično provode jednom u dvije godine;

(d) smatra se da je proizvodnja u skladu sa zahtjevima iz ovog Pravilnika UN-a ako su ispunjene odredbe pravilnika UN-a br. 9, 41 i 63 koje se odnose na taj tip vozila i ako razina buke izmjerena metodom opisanom u odgovarajućim pravilnicima u ispitivanjima dok se vozilo kreće nije za više od 3 dB(A) veća od razine buke izmjerene tijekom homologacije i ako nije za više od 1 dB(A) veća od granične vrijednosti propisane u pravilnicima UN-a br. 9, 41 i 63, ovisno o slučaju.

9. Sankcije za nesukladnost proizvodnje

9.1 Homologacija dodijeljena tipu NORESS-a ili njegovih sastavnih dijelova na temelju ovog Pravilnika UN-a može se povući ako nisu ispunjeni zahtjevi iz stavka 8. ili ako NORESS ili njegovi sastavni dijelovi ne prođu ispitivanja iz stavka 8. podstavka (b).

9.2 Ako ugovorna stranka Sporazuma koja primjenjuje ovaj Pravilnik UN-a povuče homologaciju koju je prethodno dodijelila, dužna je o tome odmah obavijestiti ostale ugovorne stranke Sporazuma iz 1958. godine koje primjenjuju ovaj Pravilnik izjavom u skladu s predloškom iz Priloga 1. ovom Pravilniku UN-a.

10. Trajno obustavljena proizvodnja

Ako nositelj homologacije potpuno obustavi proizvodnju tipa zamjenskog sustava za prigušivanje ili njegovih sastavnih dijelova homologiranog na temelju ovog Pravilnika UN-a, dužan je o tome obavijestiti tijelo koje je dodijelilo homologaciju, koje je onda dužno o tome odmah obavijestiti ostale ugovorne stranke Sporazuma iz 1958. koje primjenjuju ovaj Pravilnik izjavom u skladu s predloškom Priloga 1. ovom Pravilniku UN-a.

11. Imena i adrese tehničkih službi odgovornih za provođenje homologacijskih ispitivanja te imena i adrese homologacijskih tijela

Ugovorne stranke Sporazuma iz 1958. koje primjenjuju ovaj Pravilnik prijavljuju Tajništvu Ujedinjenih naroda imena i adrese tehničkih službi odgovornih za provođenje homologacijskih ispitivanja te homologacijskih tijela koja dodjeljuju homologacije i kojima treba dostaviti obrasce za potvrdu dodjele, proširenja, odbijanja ili povlačenja homologacije, ili obavijesti o trajno obustavljenoj proizvodnji, koji su izdani u drugim državama.

12. Prijelazne odredbe

12.1 Od službenog datuma stupanja na snagu niza izmjena 02 ovog Pravilnika UN-a nijedna ugovorna stranka koja primjenjuje ovaj Pravilnik UN-a ne smije odbijati dodijeliti ili odbijati prihvatiti homologacije tipa na temelju niza izmjena 02 ovog Pravilnika.

12.2 Nakon što protekne 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu niza izmjena 02, ugovorne stranke koje primjenjuju ovaj Pravilnik UN-a smiju dodjeljivati homologacije samo ako tip sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice koji se homologira ispunjava zahtjeve niza izmjena 02 ovog Pravilnika UN-a.

12.3 Nakon što proteknu 24 mjeseca od datuma stupanja na snagu, ugovorne stranke koje primjenjuju ovaj Pravilnik UN-a smiju dodjeljivati proširenja postojećim homologacijama samo ako tip sastavnog dijela ili zasebne tehničke jedinice koji se homologira ispunjava zahtjeve niza izmjena 02 ovog Pravilnika UN-a.

12.4 I nakon datuma stupanja na snagu niza izmjena 02 ovog Pravilnika UN-a homologacije sastavnih dijelova odnosno zasebnih tehničkih jedinica na temelju prethodnog niza izmjena ovog Pravilnika UN-a i dalje važe, a ugovorne stranke koje primjenjuju ovaj Pravilnik UN-a dužne su i dalje prihvaćati te homologacije.

PRILOG 1.

IZJAVA

Dio A

Za NORESS za tipove vozila homologirane na temelju niza izmjena 04 Pravilnika br. 41

(najveći format: A4 (210 x 297 mm)

koju je izdalo: ime tijela
……
……

o ([2]): dodjeli homologacije
proširenju homologacije
odbijanju homologacije
povlačenju homologacije
trajno obustavljenoj proizvodnji

tipa vozila s obzirom na tip NORESS-a ili njegova sastavnog dijela na temelju Pravilnika br. 92.

Homologacijski broj …… Br. proširenja ……

1. Trgovačko ime ili oznaka vozila: ……

2. Tip vozila: ……

3. Ime i adresa proizvođača: ……

4. Ime i adresa zastupnika proizvođača, ako postoji: ……

5. Motor

5.1 Proizvođač: ……

5.2 Tip: ……

5.3 Model: ……

5.4 Najveća nazivna neto snaga: …… kW na …… min^{-1}

5.5 Vrsta motora (npr. vanjski izvor paljenja, kompresijsko paljenje itd.) ([3]): ……

5.6 Taktovi: dvotaktni/četverotaktni[2]

5.7 Radni obujam cilindra: …… cm^3

6. Prijenos

([1]) Razlikovna brojčana oznaka zemlje koja je dodijelila/proširila/odbila/povukla homologaciju (vidjeti odredbe o homologaciji u Pravilniku).
([2]) Prekrižiti nepotrebno.
([3]) Potrebno navesti u slučaju nekonvencionalnog motora.

6.1 Tip prijenosa: neautomatski mjenjač/automatski mjenjač .....

6.2 Broj stupnjeva prijenosa: .....

7. Oprema

7.1 Prigušivač ispuha

7.1.1 Proizvođač ili ovlašteni zastupnik (ako postoji): .....

7.1.2 Model: .....

7.1.3 Tip: ..... u skladu s crtežom br. .....

7.2 Prigušivač na dovodu zraka

7.2.1 Proizvođač ili ovlašteni zastupnik (ako postoji): .....

7.2.2 Model: .....

7.2.3 Tip: ..... u skladu s crtežom br. .....

8. Stupnjevi prijenosa korišteni za ispitivanje motocikla koji se kreće: .....

9. Završni prijenosni omjeri: .....

10. ECE homologacijski broj guma: .....
Ako nije dostupan, dostavljaju se sljedeće informacije:

10.1 Proizvođač guma: .....

10.2 Komercijalni opis tipa gume (prema osovini) (npr. trgovačko ime, indeks brzine, indeks opterećenja): .....

10.3 Veličina gume (prema osovini): .....

10.4 Ostali homologacijski brojevi (ako su dostupni): .....

11. Mase

11.1 Najveća dopuštena ukupna masa: ..... kg

11.2 Ispitna masa: ..... kg

11.3 Indeks omjera snage i mase *(PMR)*: .....

12. Duljina vozila: ..... m

12.1 Referentna duljina l_{ref}: ..... m

13. Brzine vozila izmjerene u stupnju prijenosa *i*

13.1 Brzina vozila na početku razdoblja ubrzanja (prosječno tri vožnje) za stupanj prijenosa *i*: ..... km/h

13.2 Duljina prije ubrzanja za stupanj prijenosa *i*: ..... m

13.3 Brzina vozila $v_{PP'}$ (prosječno tri vožnje) za stupanj prijenosa *i*: ..... km/h

13.4 Brzina vozila $v_{BB'}$ (prosječno tri vožnje) za stupanj prijenosa *i*: ..... km/h

14. Brzine vozila za mjerenja u stupnju prijenosa (*i* + 1) (ako je primjenjivo)

14.1 Brzina vozila na početku razdoblja ubrzanja (prosječno tri vožnje) za stupanj prijenosa (*i* + 1): ..... km/h

14.2 Duljina prije ubrzanja za stupanj prijenosa (*i* + 1): ..... m

14.3 Brzina vozila $v_{PP'}$ (prosječno tri vožnje) za stupanj prijenosa *i* + 1: ..... km/h

14.4 Brzina vozila $v_{BB'}$ (prosječno tri vožnje) za stupanj prijenosa *i* + 1: ..... km/h

15. Ubrzanja se izračunavaju između pravaca AA' i BB'/PP' i BB'

15.1 Opis funkcionalnosti uređaja koji se upotrebljavaju za stabilizaciju ubrzanja (ako postoje): .....

16. Razine buke vozila u pokretu

16.1 Rezultat ispitivanja s potpuno otvorenom zaklopkom gasa L_{wot}: ..... db(A)

16.2 Rezultati ispitivanja na stalnoj brzini L_{crs}: ..... db(A)

16.3 Faktor parcijalne snage k_p: ..... db(A)

16.4 Konačan rezultat ispitivanja L_{urban}: ..... db(A)

17. Razina buke vozila u stanju mirovanja

17.1 Položaj i orijentacija mikrofona (u skladu s Dodatkom 2. Prilogu 3. nizu izmjena 04 Pravilnika br. 41): .....

17.2 Rezultat ispitivanja dok je vozilo u stanju mirovanja: ..... db(A) na ..... min^{-1}

18. Dodatne odredbe za emisiju zvuka:

vidjeti izjavu o sukladnosti proizvođača (priloženo)

19. Referentni podaci o sukladnosti u uporabi

19.1 Stupanj prijenosa *i* ili, za vozila ispitana s neblokiranim prijenosnim omjerima, položaj birača stupnja prijenosa odabranog za ispitivanje: .....

19.2 Duljina prije ubrzanja l_{PA}: ..... m

19.3 Brzina vozila na početku razdoblja ubrzanja (prosječno tri vožnje) za stupanj prijenosa *i*: ..... km/h

19.4 Razina zvučnog tlaka $L_{wot(i)}$: ..... dB(A)

20. Datum podnošenja zahtjeva za homologaciju vozila: .....

21. Tehnička služba koja provodi homologacijska ispitivanja: .....

22. Datum izvješća koje je izdala ta služba: .....

23. Broj izvješća koje je izdala ta služba: .....

24. Homologacija dodijeljena/proširena/odbijena/povučena[2]: .....

25. Položaj homologacijske oznake na motociklu: .....

26. Mjesto: .....

27. Datum: .....

28. Potpis: .....

29. Ovoj su izjavi priloženi sljedeći dokumenti s prethodno navedenim homologacijskim brojem:

crteži, dijagrami i sheme motora i sustava za prigušivanje ispuha,

fotografije motora i ispušnog sustava ili sustava za prigušivanje,

popis odgovarajuće identificiranih sastavnih dijelova sustava za prigušivanje ispuha.

Dio B

Za NORESS za tipove vozila homologirane na temelju Pravilnika UN-a br. 9 ili Pravilnika UN-a br. 63

(najveći format: A4 (210 x 297 mm)

koju je izdalo: ime tijela
……
……

o ([5])[2]: dodjeli homologacije
proširenju homologacije
odbijanju homologacije
povlačenju homologacije
trajno obustavljenoj proizvodnji

tipa vozila s obzirom na tip NORESS-a ili njegova sastavnog dijela na temelju Pravilnika br. 92.

Homologacijski broj …… | Br. proširenja ……

1. Trgovačko ime ili oznaka vozila: ……

2. Tip vozila: ……

3. Ime i adresa proizvođača: ……

4. Ime i adresa zastupnika proizvođača, ako postoji: ……

5. Motor

5.1 Proizvođač: ……

5.2 Tip: ……

5.3 Model: ……

5.4 Najveća nazivna neto snaga: …… kW na …… min^{-1}

5.5 Vrsta motora (npr. vanjski izvor paljenja, kompresijsko paljenje itd.) ([6]): ……

5.6 Taktovi: dvotaktni/četverotaktni[2]

5.7 Radni obujam cilindra: …… cm^3

6. Prijenos

6.1 Tip prijenosa: neautomatski mjenjač/automatski mjenjač ……

([4]) Razlikovna brojčana oznaka zemlje koja je dodijelila/proširila/odbila/povukla homologaciju (vidjeti odredbe o homologaciji u Pravilniku).
([5]) Prekrižiti nepotrebno.
([6]) Potrebno navesti u slučaju nekonvencionalnog motora.

6.2 Broj stupnjeva prijenosa: .....

7. Oprema

7.1 Prigušivač ispuha

7.1.1 Proizvođač ili ovlašteni zastupnik (ako postoji): .....

7.1.2 Model: .....

7.1.3 Tip: ..... u skladu s nacrtom br. .....

7.2 Prigušivač na dovodu zraka

7.2.1 Proizvođač ili ovlašteni zastupnik (ako postoji): .....

7.2.2 Model: .....

7.2.3 Tip: ..... u skladu s crtežom br. .....

8. Stupnjevi prijenosa korišteni za ispitivanje motocikla koji se kreće: .....

9. Završni prijenosni omjeri: .....

10. ECE homologacijski broj guma: .....
Ako nije dostupan, dostavljaju se sljedeće informacije:

10.1 Proizvođač guma: .....

10.2 Komercijalni opis tipa gume (prema osovini) (npr. trgovačko ime, indeks brzine, indeks opterećenja): .....

10.3 Veličina gume (prema osovini): .....

10.4 Ostali homologacijski brojevi (ako su dostupni): .....

11. Mase

11.1 Najveća dopuštena ukupna masa: ..... kg

11.2 Ispitna masa: ..... kg

11.3 Indeks omjera snage i mase *(PMR)*: .....

12. Duljina vozila: ..... m

13. Buka vozila koje se kreće ..... dB(A)

13.1 Stupanj prijenosa *i* za ispitivanje vozila koje se kreće .....

13.2 Brzina vozila na početku razdoblja ubrzanja (prosječno tri vožnje) za stupanj prijenosa *i*: ..... km/h

14. Razina buke vozila u stanju mirovanja ..... dB(A)

14.1 pri brzini motora od ..... min^{-1}

14.2 Položaj i orijentacija mikrofona: .....

15. Referentni podaci o sukladnosti u uporabi

15.1 Stupanj prijenosa *i* ili, za vozila ispitana s neblokiranim prijenosnim omjerima, položaj birača stupnja prijenosa odabranog za ispitivanje: .....

15.2 Brzina vozila na početku razdoblja ubrzanja (prosječno tri vožnje) za stupanj prijenosa *i*: ..... km/h

15.3 Razina zvučnog tlaka $L_{(i)}$: ..... dB(A)

16. Datum podnošenja zahtjeva za homologaciju vozila: .....

17. Tehnička služba koja provodi homologacijska ispitivanja: .....

18. Datum izvješća koje je izdala ta služba: .....

19. Broj izvješća koje je izdala ta služba: .....

20. Homologacija dodijeljena/proširena/odbijena/povučena[2]: .....

21. Položaj homologacijske oznake na motociklu: .....

22. Mjesto: .....

23. Datum: .....

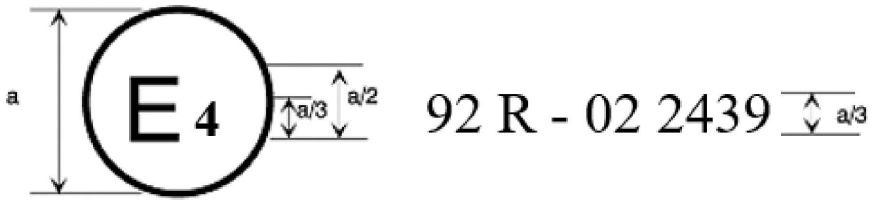
24. Potpis: .....

25. Ovoj su izjavi priloženi sljedeći dokumenti s prethodno navedenim homologacijskim brojem:
crteži, dijagrami i sheme motora i sustava za prigušivanje ispuha,
fotografije motora i ispušnog sustava ili sustava za prigušivanje,
popis odgovarajuće identificiranih sastavnih dijelova sustava za prigušivanje ispuha.

PRILOG 2.

Primjer homologacijskih oznaka

(vidjeti stavak 5.4. ovog Pravilnika)

a = najmanje 8 mm

Ova homologacijska oznaka pričvršćena na sastavni dio sustava za prigušivanje označava da je taj tip zamjenskog sustava za prigušivanje homologiran u Nizozemskoj (E 4) na temelju Pravilnika UN-a br. 92 pod homologacijskim brojem 022439. Homologacijski broj označava da je homologacija dodijeljena u skladu sa zahtjevima Pravilnika br. 92 kako je izmijenjen nizom izmjena 02.

PRILOG 3.

Zahtjevi za vlaknaste apsorpcijske materijale u NORESS-u

(vidjeti stavak 6.5. ovog Pravilnika)

1. Apsorpcijski vlaknasti materijal *ne smije sadržavati azbest* i može se upotrebljavati u proizvodnji prigušivača samo ako je odgovarajućim sredstvima osigurano da apsorpcijski vlaknasti materijal ostane na svojem mjestu tijekom čitava razdoblja uporabe prigušivača te da ispunjava zahtjeve bilo kojeg od odjeljaka 2., 3., 4. ili 5. u skladu s odabirom proizvođača.

2. Nakon uklanjanja vlaknastog materijala razina zvuka mora biti u skladu sa zahtjevima iz stavka 6.2. ovog Pravilnika.

3. Apsorpcijski vlaknasti materijal ne smije biti stavljen u dijelovima prigušivača kroz koje prolaze ispušni plinovi i mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:

   (a) nakon četiri sata zagrijavanja u peći na temperaturi od 650 ± 5 °C, materijalu se ne smiju smanjiti prosječna duljina, promjer ni gustoća vlakana;

   (b) nakon zagrijavanja najmanje jedan sat u peći na temperaturi od 650 ± 5 °C, najmanje 98 % materijala mora se zadržati na situ nazivne veličine otvora 250 μm u skladu s normom ISO 3310/1 u ispitivanju u skladu s normom ISO 2599;

   (c) materijal ne smije izgubiti više od 10,5 % na težini nakon 24 sata kondicioniranja na temperaturi od 90 ± 5 °C u sintetičkom kondenzatu sljedećeg sastava:

      i. 1 N bromovodične kiseline (HBr), 10 ml

      ii. 1 N sumporne kiseline (H_2SO_4), 10 ml

      iii. destilirana voda, koliko je potrebno do 1 000 ml

   Napomena: materijal se mora oprati u destiliranoj vodi i sušiti na temperaturi od 105 °C jedan sat prije vaganja.

4. Prije ispitivanja sustava u skladu sa stavkom 6.2. ovog Pravilnika UN-a sustav se postavlja u uobičajeno stanje za uporabu na cesti jednom od metoda kondicioniranja opisanih u stavku 5.1.4. Priloga 3. Pravilniku br. 9 ili 63 ili stavku 1.3. Priloga 5. Pravilniku 41, ovisno o slučaju.

5. Ispušni plinovi ne smiju biti u dodiru s vlaknastim materijalima i na vlaknaste materijale ne smiju utjecati promjene tlaka.

PRILOG 4.

Izjava o sukladnosti s dodatnim odredbama za emisiju zvuka

(najveći format: A4 (210 × 297 mm))

Ova je izjava potrebna za neoriginalne zamjenske sustave za prigušivanje ispuha (NORESS):

(a) koji imaju višestruko ručno ili elektronički podesive načine rada koje može odabrati vozač ili promjenjive geometrije;

(b) koji nemaju višestruko ručno ili elektronički podesive načine rada koje može odabrati vozač ni promjenjive geometrije namijenjene za vozila kategorije L_3 homologirana na temelju izmjena Pravilnika UN-a br. 41 i koja podliježu zahtjevima ASEP-a iz niza izmjena Pravilnika UN-a br. 41 ([1]).

……. (Ime proizvođača) potvrđuje da su neoriginalni zamjenski sustavi za prigušivanje ispuha tipa ……. (tip s obzirom na emisiju buke na temelju niza izmjena …… ([2]) Pravilnika UN-a br. 41) bili u skladu s primjenjivim zahtjevima ASEP-a iz Pravilnika UN-a br. 41 tijekom homologacijskog postupka i njihove proizvodnje.

…… (Ime proizvođača) daje ovu izjavu u dobroj vjeri nakon odgovarajućeg ocjenjivanja emisija buke neoriginalnog zamjenskog sustava za prigušivanje ispuha u skladu sa zahtjevima iz Pravilnika br. 92 tijekom homologacijskog postupka i njegove proizvodnje.

Datum: ……

Ime ovlaštenog zastupnika: ……

Potpis ovlaštenog zastupnika: ……

([1]) Izbrisati točku koja se ne primjenjuje.

([2]) Navesti niz izmjena Pravilnika UN-a br. 41 koji se primjenjuje na NORESS.